

Összefoglaló jelentés

a munkavállalók jogviszonyának rendezettsége érdekében a foglalkoztatásra vonatkozó alapvető szabályok érvényre juttatására irányuló akcióellenőrzéséről

[2020. június 22. - július 10.]

A munkaügyi hatóság a 2019. évi hatósági ellenőrzési terv szerint **2020. június 22. és július 10.** között lefolytatta a munkavállalók jogviszonyának rendezettsége érdekében a foglalkoztatásra vonatkozó jogszabályok érvényre juttatására irányuló akcióellenőrzést. Ezt a célzott vizsgálatot a munkaügyi hatóság az ellenőrzési tapasztalatai alapján az utóbbi években minden nyáron visszatérően megtartja, így a jelentés nem csak az idei, hanem az elmúlt évek (2015-től) „nyári” akcióellenőrzésein szerzett reprezentatív adatok összehasonlítására is kitér, rámutatva e tárgykörben a foglalkoztatási gyakorlat alakulására.

A munkaügyi hatóság célja idén is a foglalkoztatók által elkövetett legsúlyosabb jogsértések feltárása volt.

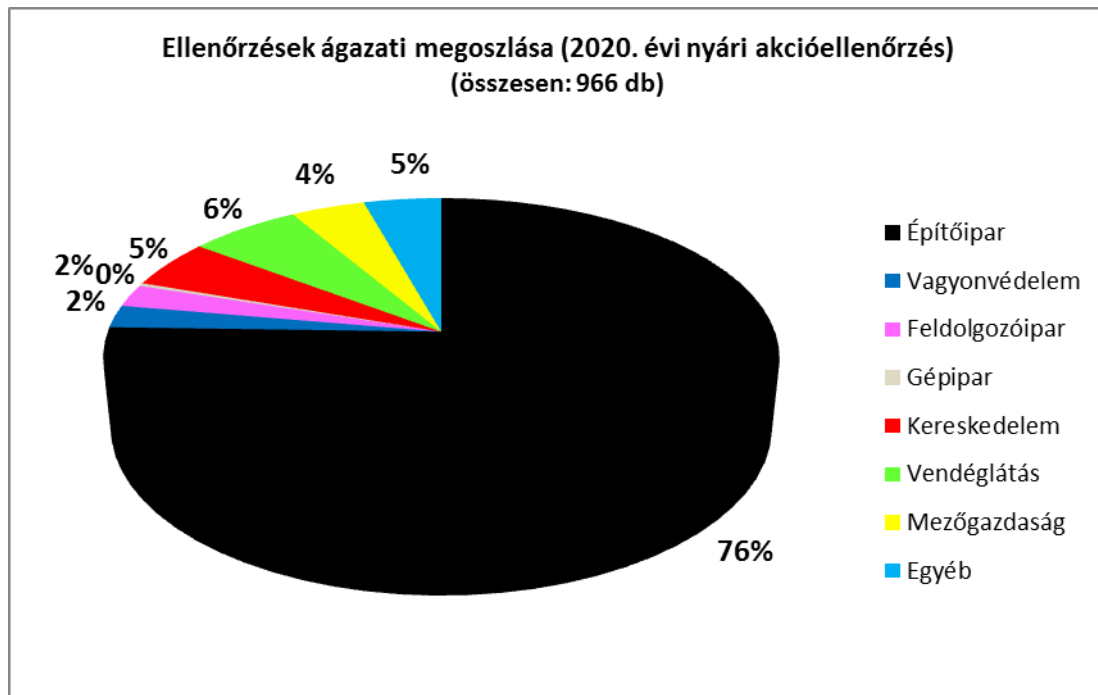
Ennek megfelelően az **akcióellenőrzés fő célpontjai az alábbiak voltak:**

- a foglalkoztatási jogviszonyok rendezettsége, különös tekintettel az írásba foglalt munkaszerződés és bejelentés nélküli, illetve színlelt szerződéssel történő foglalkoztatásra, a munkaerő-kölcsönzéssel kapcsolatos jogszabályok megtartása, valamint a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatásának szabályszerűsége,
- a munkavállalók anyagi biztonságát, megélhetését érintő – munkabér mértékére és védelmére vonatkozó – jogszabályok megtartása,
- a munkavállalók pihenéshez való jogának érvényesülése,
- a munkaidőre és az azzal kapcsolatos adatok nyilvántartására vonatkozó jogszabályok megtartása.

Az **akcióellenőrzés során** az eddigi évek „nyári” akcióellenőrzésétől eltérően az építőipar nagyobb hangsúlyt kapott. Ezt az építőipari ágazatban működő munkáltatók foglalkoztatási gyakorlata indokolta, mivel ezeknek a vállalkozásoknak körében az elmúlt időszakban folyamatosan magas volt a súlyos jogsértések száma, amit egyébként ez az akcióellenőrzés újfent visszaigazolt. Az ágazatban a 2020 tavaszára tervezett célvizsgálat lefolytatása a koronavírus világjárvány hatásai következtében megghiúsult, így a hatóság munkatársai a célpontok kiválasztásakor törekedtek arra, hogy – a „nyári szezon” miatt egyébként is aktív és magas mértékű „feketefoglalkoztatással” jellemezhető építőipar – nagyobb figyelmet kapjon az ellenőrzések során. Ezeket a várakozásokat az ellenőrzések eredményei meg is erősítették.

Az ellenőrzések teljes egysíkúságát elkerülendő azonban történtek ellenőrzések más ágazatokban is, ahol jellemző a nyári szezonális foglalkoztatás, így a vendéglátásban (*étterem, lángosos, söröző, kávézó*), a mezőgazdaságban, de a szezonalitástól kevésbé függő kereskedelem területén is (*zöldség-gyümölcs árusító hely, piac*).

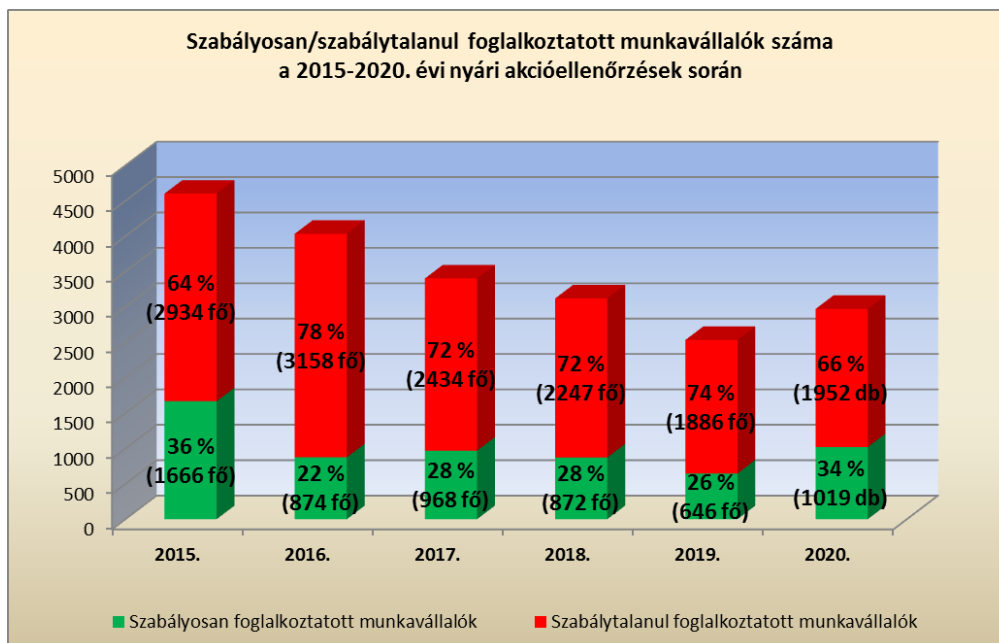
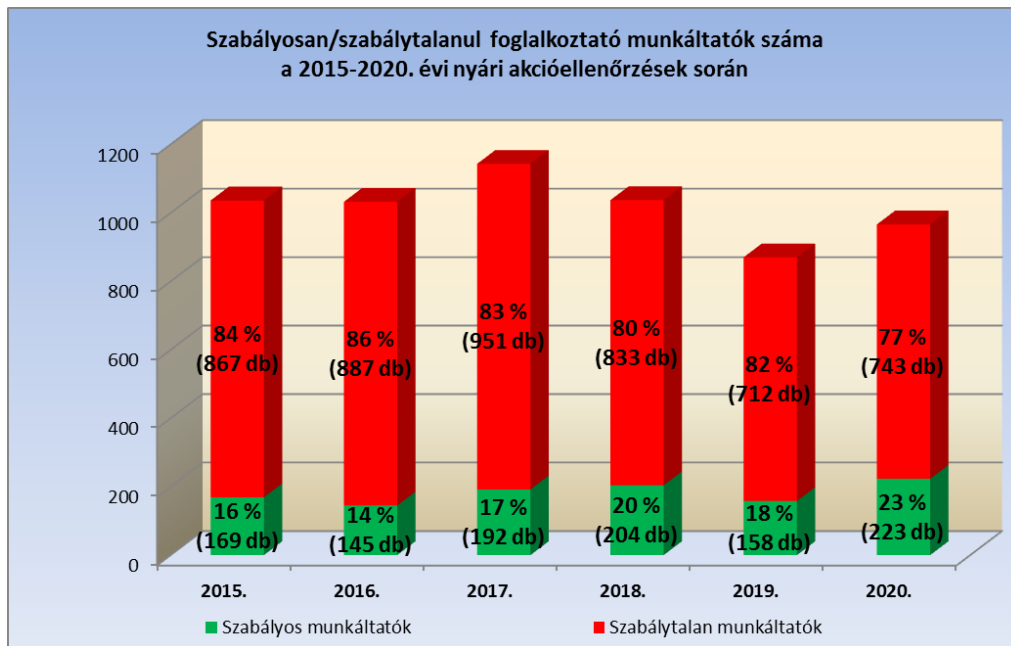
A munkaügyi ellenőrzések és eljárások egy része még folyamatban van, így a megállapítások a jelentés elkészítésekor ismert tényeken, adatokon alapulnak.

1. Ellenőrzési adatok

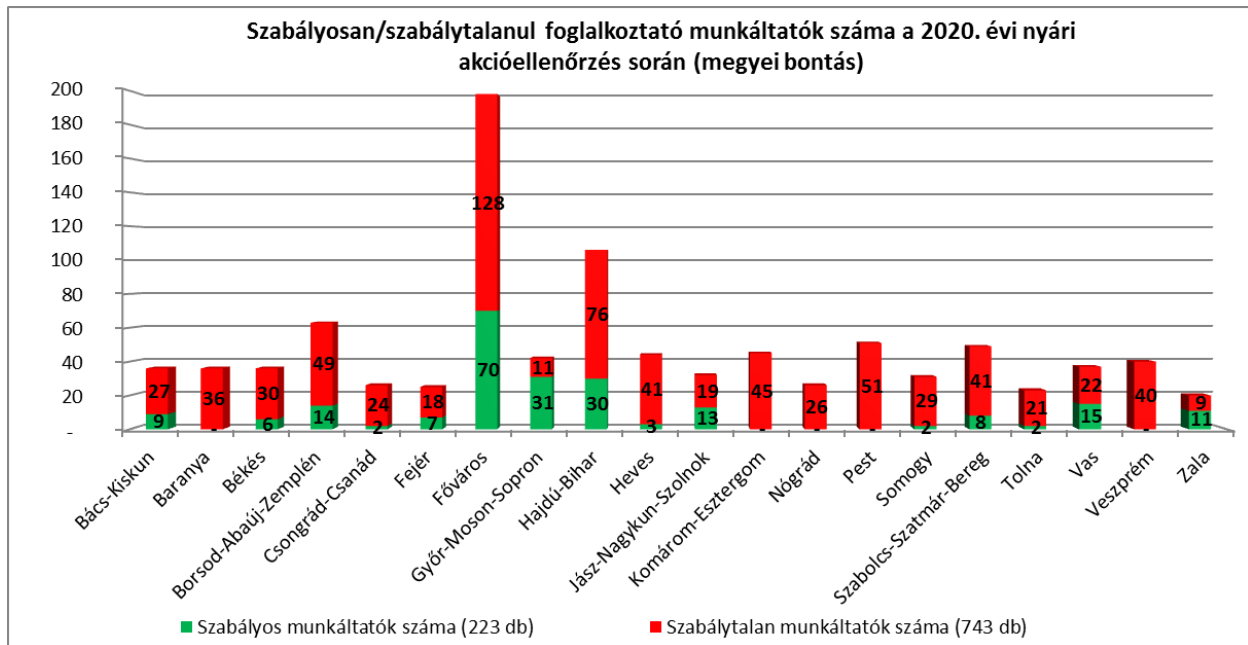
Az akcióellenőrzés **966** vállalkozás - **2 971** munkavállalóját érintő - foglalkoztatási gyakorlatát vizsgálta. Az ellenőrzések **a munkáltatók 77 %-nál** tártak fel a vizsgálatba vont **munkavállalók 66%-át érintő** valamilyen **munkaügyi jogsértést**.

Az előző évek akcióellenőrzéseihez képest a **szabálytalan munkáltatók** aránya a legalacsonyabb, a jogsértéssel érintett **munkavállalók** aránya pedig a 2. legalacsonyabb, mindössze a 2015-ben érintett munkavállalói arány volt ennél kedvezőbb (64 %).

Területi egységenként változó a szabálytalan munkáltatók aránya, míg Baranya, Komárom-Esztergom, Pest, Nógrád és Veszprém megyében az ellenőrzött munkáltatók mindegyikénél találtak valamilyen szabálytalanságot a munkaügyi hatóság munkatársai, addig Győr-Moson-

Sopron megyében az ellenőrzött munkáltatók 25 %-ánál találtak hiányosságokat, így - csakúgy, mint tavaly - magasan itt volt a legkedvezőbb helyzet az akcióellenőrzés időszakában, ami a jogkövető munkáltatókat illeti. Szintén kedvezőbb tapasztalatok voltak Zala megyében ahol a munkáltatók 45%-ánál és Vas, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megyékben, ahol „csak” a munkáltatók 60%-ánál volt valamilyen szabálytalanság.

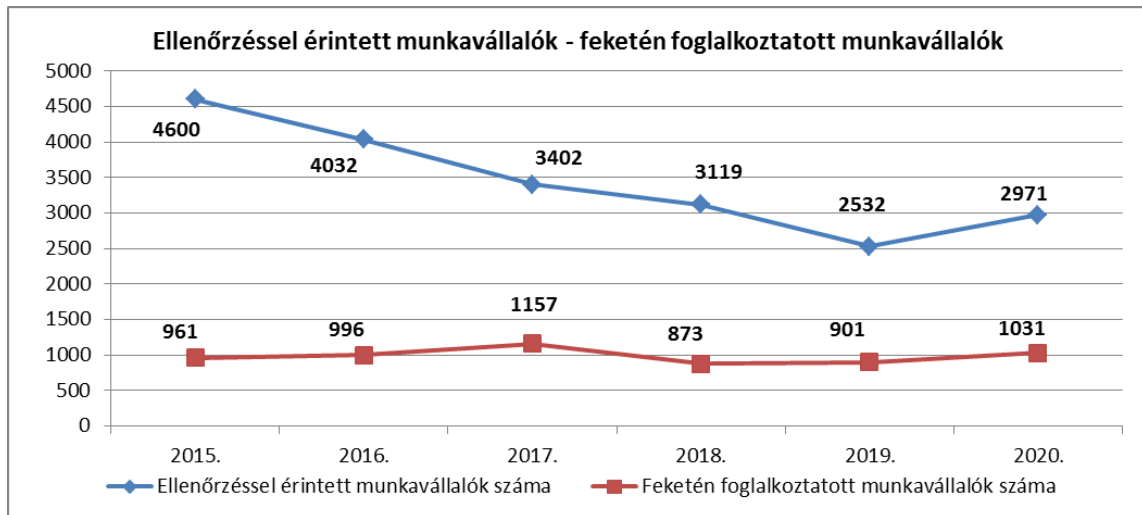

A „nyári” szezonra tekintettel az akcióellenőrzések hagyományosan a **feketefoglalkoztatás** visszaszorítására törekednek, mivel ilyenkor a legaktívabb az építőipar, továbbá rengeteg az időszakos munkahely, ahol fokozottan jelen van ez a szabálytalanság.

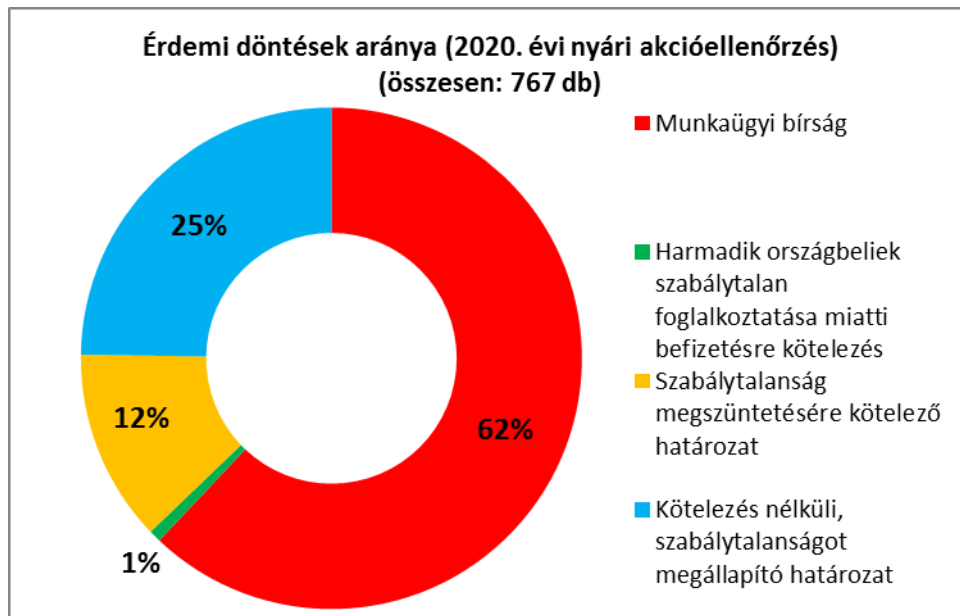
Az ellenőrzésbe vont **2 971** munkavállalóból **34,70 % (1031)** munkavállaló jogviszonya volt rendezetlen. Ez az adat szinte azonos a tavalyival (2019), amikor az ellenőrzött munkavállalók 35,58 %-át érintette a feketefoglalkoztatás valamelyik formája.

Összegezve tehát az ellenőrzéssel érintett munkavállalókhoz viszonyítva, **a feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya az elmúlt hat év második legrosszabb eredményét mutatta a tavalyi évet követően.**

Nyári akcióellenőrzés	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	4600	4032	3402	3119	2532	2971
Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	961	996	1157	873	901	1031
Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya	20,89%	24,70%	34,01%	27,99%	35,58%	34,70%

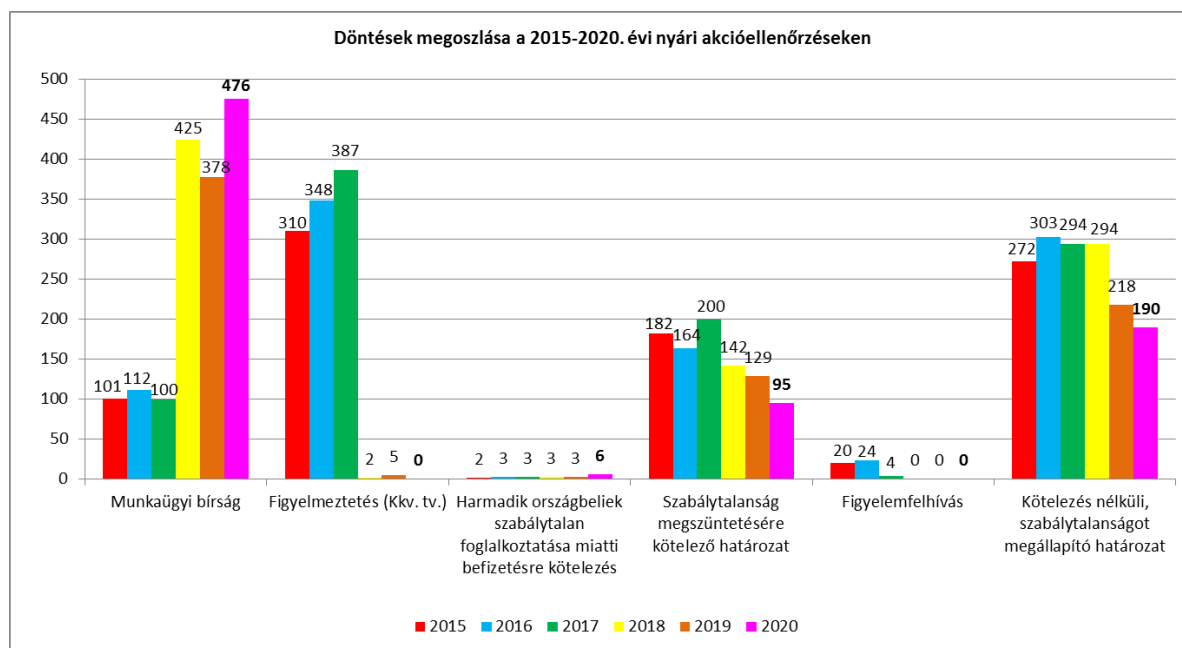
A szabálytalanságok egy része olyan súlyos volt, illetve ismételt szabályszegésnek minősült, hogy a jogsértések miatt a jelenlegi adatok alapján **476 db munkaügyi bírság** kiszabása, valamint 95 szabálytalanság megszüntetésére irányuló kötelezés és 190 szabálytalanságot megállapító határozat meghozatala várható.

Az elmúlt 6 év tekintetében az idei évben várható a legtöbb munkaügyi bírság kiszabása, mely főleg a jogszabályi környezet változására vezethető vissza. A múlt évtized gazdasági válsága miatt bevezetett, a kis- és középvállalkozások támogatását célzó enyhébb szankciók nem tartották vissza a jogsértésektől az egyebekben gazdaságilag egyre inkább magukra találó munkáltatókat. A többség már tudatában volt annak, hogy a legsúlyosabb esetben sem kellett bírságszankcióval számolnia és más hátrányos következménye sem volt az első jogsértésnek, viszont a bejelentés nélküli foglalkoztatással jelentős költségcsökkentést érthettek el a befizetendő adók és járulékok „megtakarításával”.

E tapasztalatok figyelembevételével szükségesnek mutatkozott a minimális foglalkoztatási szabály megszegése (**a bejelentés elmulasztása**) esetén változtatni a korábbi jogkövetkezményeken, így **2018-tól** kezdve ez a szabálytalanság **már első esetben is munkaügyi bírságot von maga után.**

Az új szabályok alkalmazása megmutatkozik a döntések számának alakulásán is, ami az alábbi diagramon jól kivehető. **2018. évtől a munkaügyi bírságok száma megugrott,** míg a figyelmeztetések eltűntek az előző évek „nyári” akcióellenőrzéseihez képest.

Az ellenőrzések **17,4%-a (169 db)** során **társhatóságok is közreműködtek**, így többek között a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV), az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (OIF), valamint a fogyasztóvédelmi hatóság is együttműködött a munkaügyi hatóságokkal.

A legtöbb vizsgálatban hagyományosan a **rendőrség**, valamint a **munkavédelmi hatóság** vett részt.

Külön említést érdemel Budapest Főváros Kormányhivatala munkaügyi hatósági feladatokat ellátó szervezeti egysége, mely az akcióellenőrzés időszaka alatt 121 munkáltató ellenőrzésébe vonta be – indokoltan és eredményesen – a rendőrséget, ami azt jelenti, hogy a társhatósággal való együttműködés több mint 70 %-a itt valósult meg.

2. Tipikus jogsértések

Az akcióellenőrzés során feketefoglalkoztatás miatt kellett a leggyakrabban intézkednie a munkaügyi hatóságnak. **A jogsértéssel érintett munkavállalók 45%-nál volt megállapítható a feketefoglalkoztatás [lásd. 12. oldal],** mely szám a 2019. évi nyári akcióellenőrzéshez képest (40 %) magasabb.

Az akcióellenőrzés idén túlnyomó részt az **építőiparra** koncentrált és ez az ágazat festi a legrosszabb képet. A hatóság a feketefoglalkoztatással érintett munkavállalók 75%-át ebben az ágazatban találta, igaz a vizsgálatok 76 %-a terjedt ki ezekre a vállalkozásokra.

Az ágazatban ellenőrzéssel érintett munkavállalók számához viszonyítva az építőiparban dolgozók 40,04%-át foglalkoztatták feketén, mely az utóbbi évekhez képest „javulást” mutat, de az adatokat némileg befolyásolta, hogy az idei akcióellenőrzésen jóval több munkavállalót ellenőriztek, mint az elmúlt évek akcióellenőrzésein. Azonban ez a csökkenés nem mondható kiemelkedőnek, hiszen így is 40 %-os feketefoglalkoztatási szintet mutatnak az adatok.

Építőipar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	1 206	1 132	1194	929	1073	1923
Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	473	496	694	501	509	770
Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya	39,22%	43,82%	58,12%	53,93%	47,44%	40,04%

Az építőiparon kívül két ágazatban (a mezőgazdaságban és a feldolgozóiparban) volt magasabb a 2019. évi akcióellenőrzéshez képest az ellenőrzött munkavállalók száma, így ez a két ágazat külön említést érdemel.

Negatív tapasztalatokat hozott a **mezőgazdasági** munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatának vizsgálata. Az adatokból jól látszik, hogy 2015-ben hasonló ellenőrzött munkavállalói létszám mellett több mint 6 %-kal alacsonyabb volt a feketén foglalkoztatottak aránya és csak a kiugróan eltérő 2017. évben volt rosszabb mértékű az ideinél.

Ez a magas szám a feketefoglalkoztatással érintett munkavállalói létszám ágazati megoszlásában is jól megfigyelhető, hiszen az építőipar után a mezőgazdaság foglalja el a legnagyobb cikket (11 %-ot).

Mezőgazdaság	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	349	113	218	165	142	334
Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	101	36	118	48	45	118
Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya	28,94%	31,86%	54,13%	29,09%	31,69%	35,33%

A **feldolgozóiparban** az elmúlt év akcióellenőrzésén mért csökkenés eltűnt az ágazatban ellenőrzéssel érintett munkavállalók és feketén foglalkoztatott munkavállalók arányát tekintve és az elmúlt 6 év harmadik legrosszabb arányát eredményezte. Az ágazatban azonban az ellenőrzési tapasztalatok szerint **a feketefoglalkoztatás nem meghatározó**, általában – az ágazaton belüli, de jellegzetességei miatt külön kezelt – gépipar után itt fordul elő a legkevesebb feketén foglalkoztatott munkavállaló az ellenőrzéssel érintett munkavállalókhoz viszonyítva.

Feldolgozóipar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	341	1346	355	519	140	272
Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	32	79	21	65	8	22
Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya	9,38%	5,87%	5,92%	12,52%	5,71%	8,09%

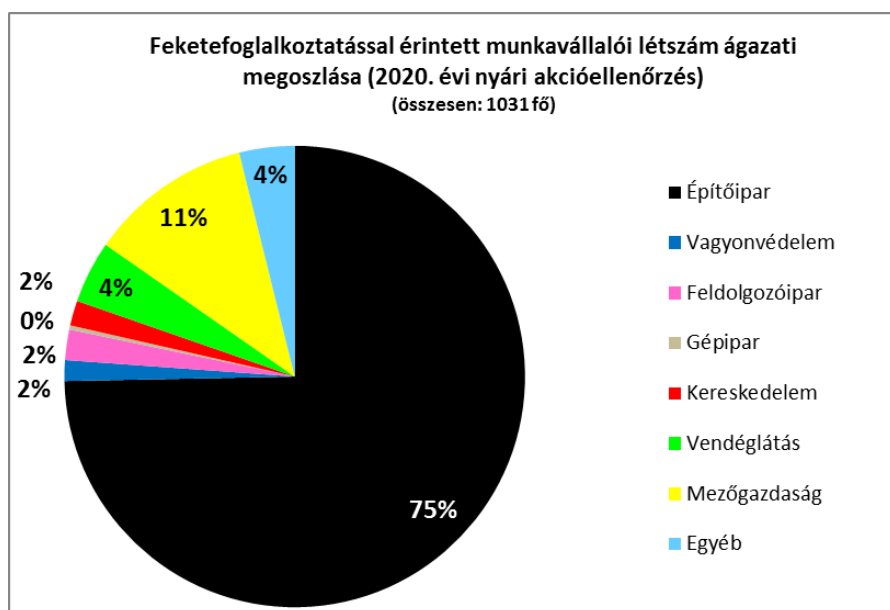
A 2020. évi nyári akcióellenőrzés „speciálisabb” jellege miatt, több ágazatban is jelentősen csökkent az ellenőrzött munkavállalók száma, így ezen ágazatokban bővebb következtetést nem érdemes levonni, jelen jelentésben csak tájékoztató jelleggel a táblázatok közlésére kerül csak sor az alábbiakban.

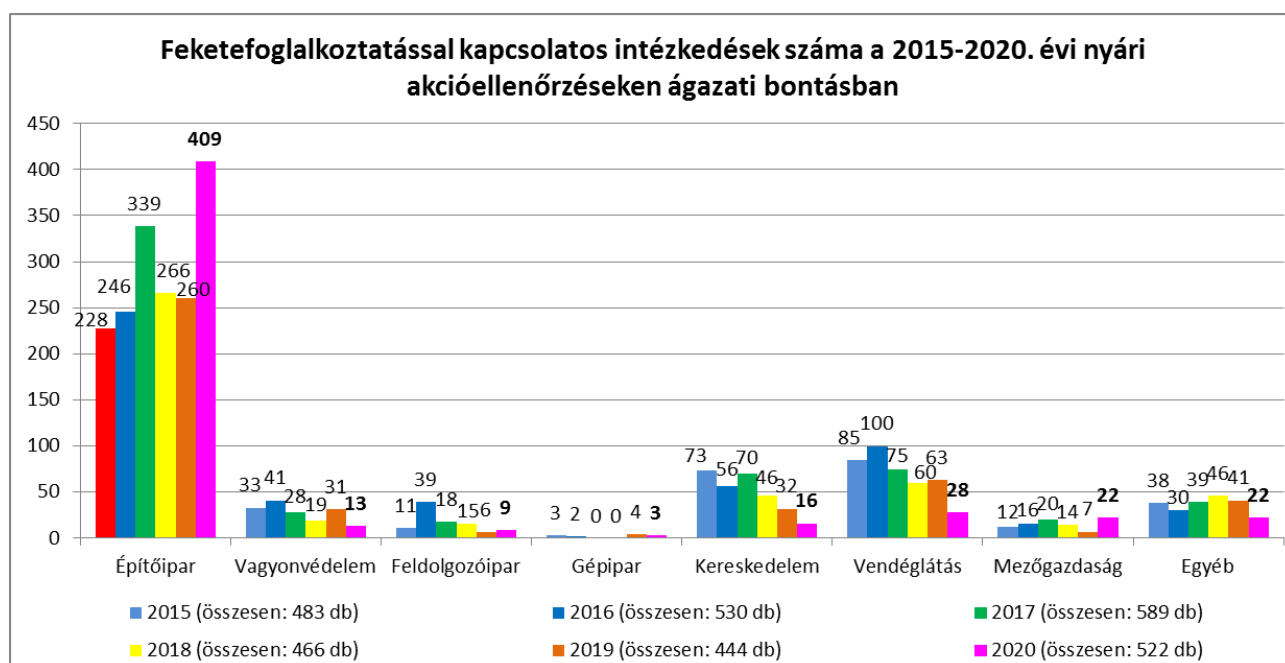
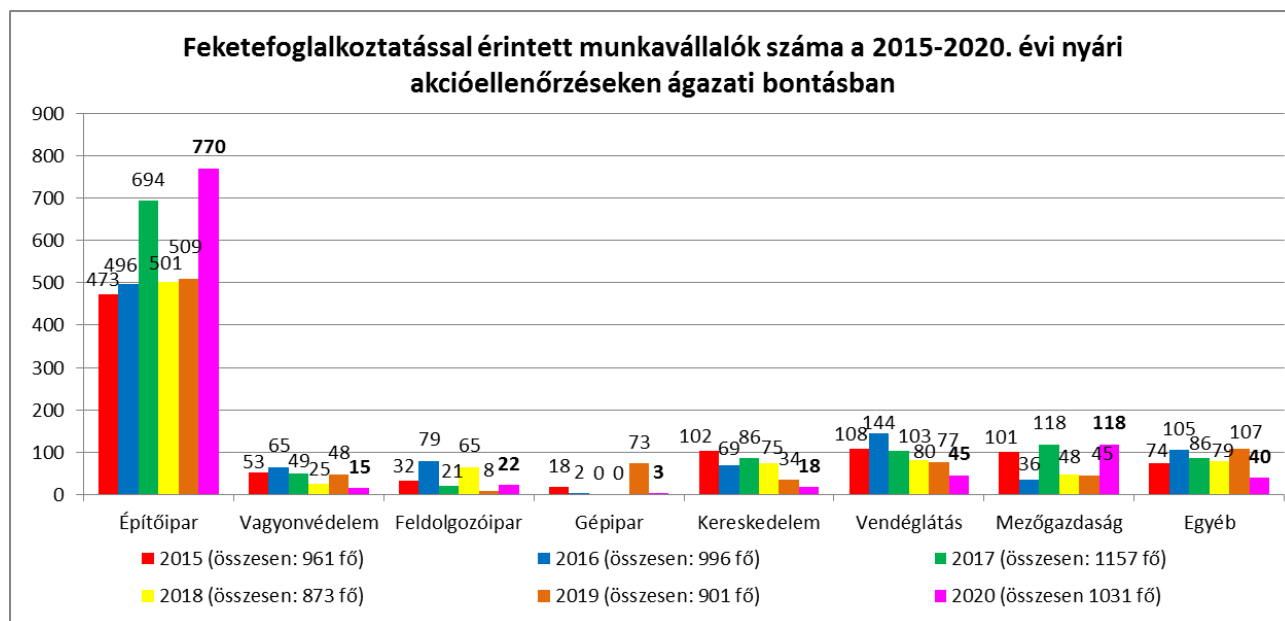
Gépipar	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	517	28	35	42	73	12
Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	18	2	0	0	73	3
Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya	3,48%	7,14%	0,00%	0,00%	100,00%	25,00%

Vendéglátás	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	465	490	588	449	347	145
Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	108	144	103	80	77	45
Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya	23,23%	29,39%	17,52%	17,82%	22,19%	31,03%

Vagyongvédelem	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	512	216	129	80	196	59
Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	53	65	49	25	48	15
Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya	10,35%	30,09%	37,98%	31,25%	24,49%	25,42%

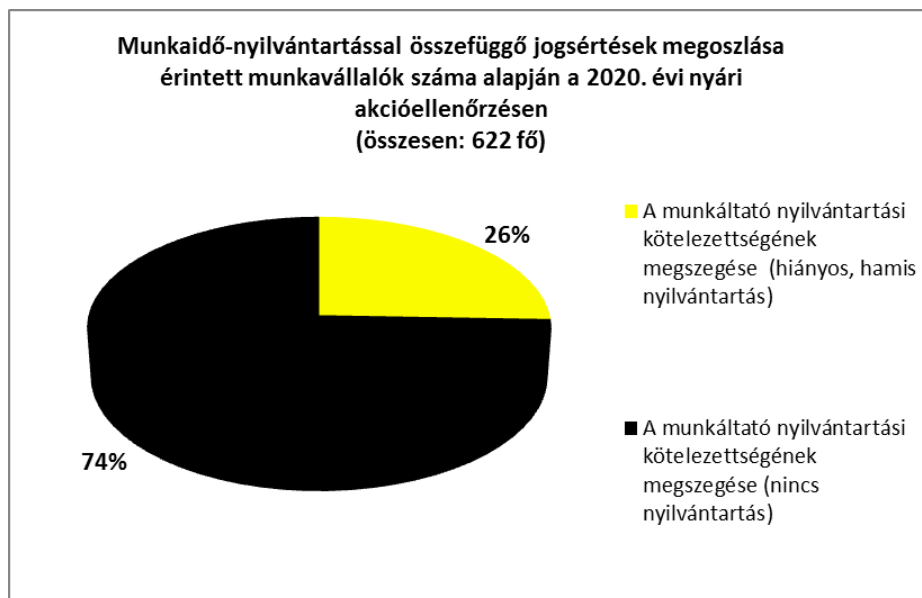
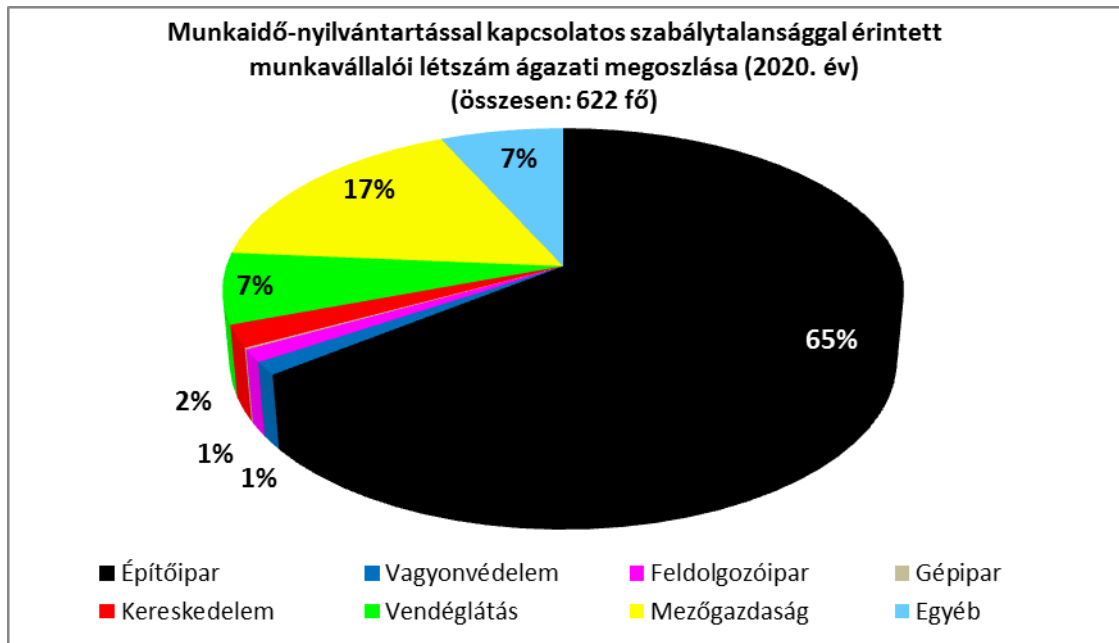
Kereskedelem	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ellenőrzéssel érintett munkavállalók száma	542	338	579	346	150	103
Feketén foglalkoztatott munkavállalók száma	102	69	86	75	34	18
Feketén foglalkoztatott munkavállalók aránya	18,82%	20,41%	14,85%	21,68%	22,67%	17,48%

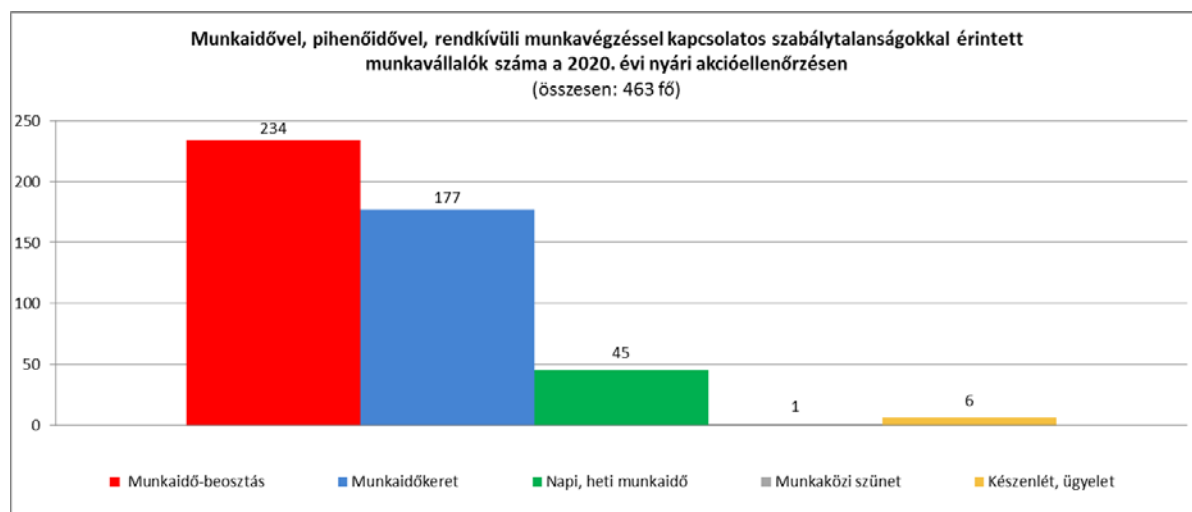
Az elmúlt évek tapasztalatainak megfelelően kiemelkedő volt a **nyilvántartási kötelezettség megszegése** (hiányos, hamis nyilvántartás, illetve nyilvántartás hiánya) is. Az intézkedések 26 %-át ezek a jogsértések adták. Természetesen a jogsértés az építőipar területén dolgozó munkavállalókat érintette legnagyobb számban (400 fő). Nagyobb munkavállalói létszámot érintett még a szabálytalanság a mezőgazdaságban (105 fő). A bejelentés hiánya mellett a

nyilvántartási kötelezettség megszegése is az **építőipar** jellemzője, mely főként úgy valósul meg, hogy **egyáltalán nincs munkaidő nyilvántartás**.

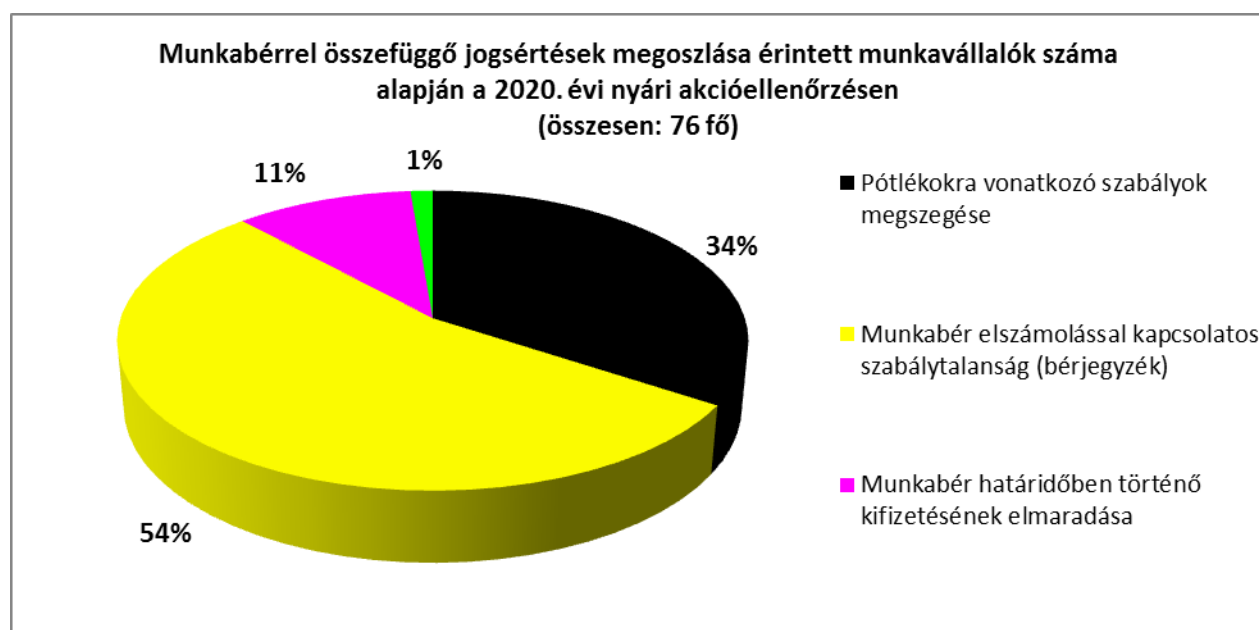

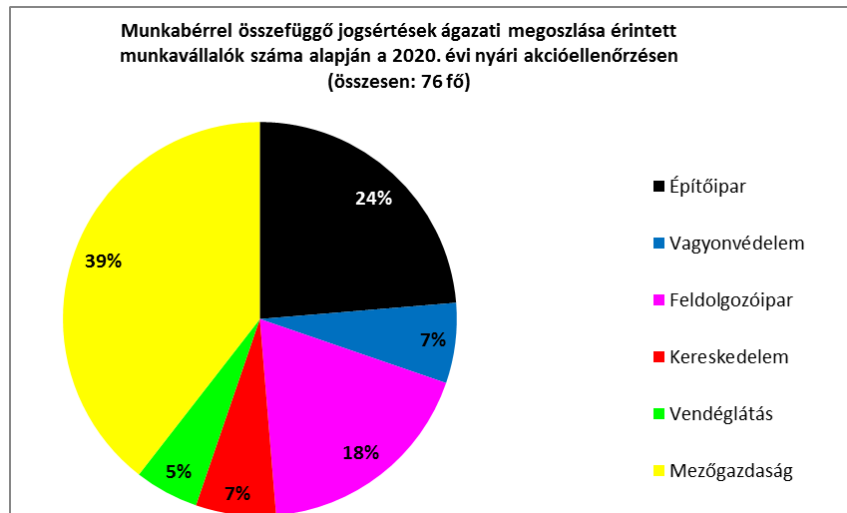
Az intézkedések 20 %-a történt a **munkaidőre vonatkozó szabályok** meg nem tartása miatt. A tapasztalatoknak megfelelően az idei akcióellenőrzésen is túlnyomórészt a munkaidő-beosztással, és a munkaidőkerettel kapcsolatos rendelkezések megszegése érintette a legtöbb munkavállalót.

Pihenőidővel és rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatos szabálytalanság az egész akcióellenőrzés során elenyésző számban fordult elő (mindössze 7 munkavállalót érintően)

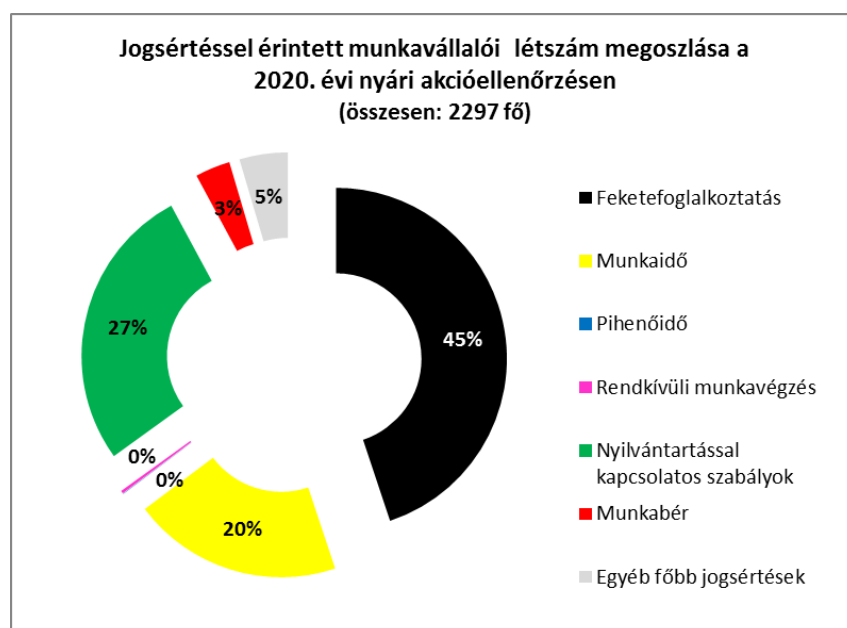
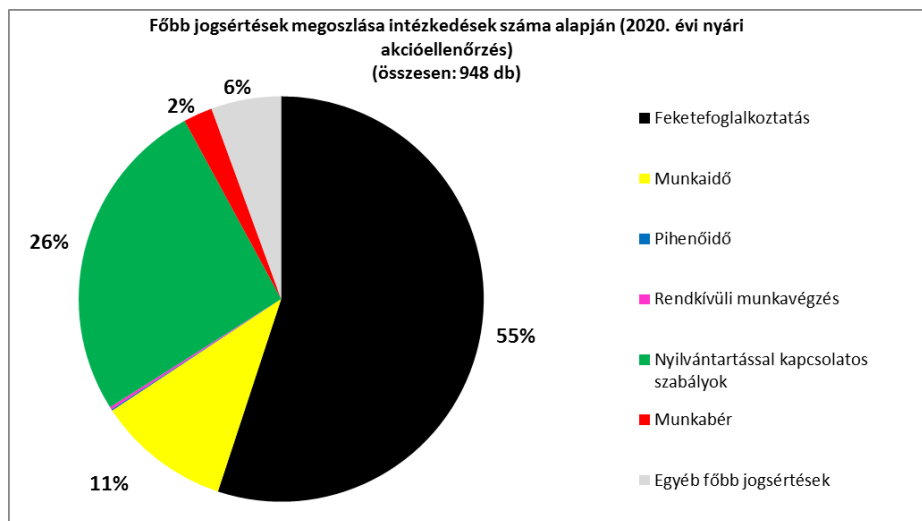

A **munkabérrel kapcsolatos jogsértések** - mind az intézkedések számát, mind az érintett munkavállalói létszámot tekintve - nem voltak meghatározóak, az elmúlt 6 év legkedvezőbb adatai voltak tapasztalhatóak. Az intézkedések mindössze 2 %-át alapozták meg ezek a szabálytalanságok, az érintett munkavállalói létszám az összes szabálytalansággal érintett munkavállalóhoz viszonyítva is csak 3 % volt (összesen 76 fő). A leggyakoribb hiányosság a bérjegyzékekkel kapcsolatos törvényi rendelkezések be nem tartása volt.

Az akcióellenőrzés során feltárt jogsértések megoszlása az alábbiak szerint alakult:

3. A feketefoglalkoztatás megvalósulási formái

A feketefoglalkoztatással kapcsolatosan megállapítható, hogy hosszú évek óta nem változott a munkaviszony bejelentésével kapcsolatos jogszabályi és technikai háttér, azaz a munkáltatók követhetetlen változásokra alappal nem hivatkozhatnak, így tehát amennyiben szabálytalanságokra kerül sor azok feltehetően nagyrészt szándékosak.

Az elmúlt évek tapasztalataival egyezően továbbra is a munkaviszonyban foglalkoztatottak **bejelentésének elmulasztása** volt a leggyakoribb előfordulási forma, emellett jelentős az **egyszerűsített foglalkoztatás keretében dolgozók bejelentésének elmulasztása** is. Megállapítható, hogy a feketefoglalkoztatás több mint 90%-a a bejelentés elmulasztásával valósul meg.

A bejelentés nélküli foglalkoztatás esetében a jogsértések jelentős hányada tudatosan, „költségcsökkentési” és adóelkerülési szándékkal kerül elkövetésre. Az elkövetett jogsértések nyilvánvaló célja a versenyelőnybe való kerülés, valamint az extraprofit elérése. Számos munkáltató felvállalja azt a kockázatot, hogy a munkavállalókat bejelentés nélkül foglalkoztatja, hiszen egy-egy ellenőrzés esetén is „jobban jár”, mintha folyamatosan legálisan, alkalmazná őket.

Feketefoglalkoztatás esetén gyakori kifogás, hogy, a könyvelő mulasztása miatt maradt el a munkavállalók jogviszonyának bejelentése, a könyvelők pedig legtöbbször arra hivatkoznak, hogy a munkáltatók nem szolgáltatnak elegendő adatot (nem tudják, hogy adott napon dolgozik-e a munkavállaló, vagy nincs meg valamennyi, bejelentéshez szükséges adat) a bejelentés megtételéhez.

A késedelmes bejelentéseknél magyarázatként számos indokot hoznak fel a munkáltatók, a létező jogszerű lehetőségeket pedig újabb és újabb kifogásokkal minősítik alkalmatlan megoldásoknak.

Az egyszerűsített foglalkoztatottak bejelentésének nehézkességét kifogásolják, még akkor is, ha a telefonos és elektronikus bejelentési lehetőség mellett már megjelent a mobil applikáción keresztüli bejelentés lehetősége is, nem beszélve arról, hogy az előző napon előre bejelentett munkavállalók bejelentését az adott napon 9 óráig – a munkavállaló távolmaradása, vagy egyéb előre nem látható körülmény miatt – jogszerűen törölni lehet.

A legmeggyőzőbb cáfolatokat a kifogásokra azonban maguk a munkáltatók adják.

Az első érv, hogy számtalan – jogkövető – munkáltató meg tudja tenni a bejelentéseket szabályosan.

A második még meggyőzőbb érv – amit maguk a jogsértő munkáltatók adnak –, hogy nagyon gyakran a helyszíni munkaügyi ellenőrzés megkezdését követően pár percen belül megtették az egyszerűsített foglalkoztatásra vonatkozó bejelentést, tehát az előírásokkal tisztában voltak, a bejelentés módját és a munkavállalók adatait is ismerték, csak bíztak az ellenőrzés elmaradásában.

Az egyszerűsített foglalkoztatás bejelentésének hiánya hátterében tehát továbbra is a közterhek befizetésének elkerülésére, illetve az egyszerűsített foglalkoztatás időbeli korlátainak kijátszására irányuló szándék húzódik meg.

A kevésbé szem előtt lévő, általában mobil munkahelyek, illetve azon munkáltatók, akik rövid távú „szezonális” foglalkoztatók nem számítanak ellenőrzésre, inkább megkockáztatják, hogy nem jelentik be munkavállalóikat.

Békés megyében az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatják, hogy az egyszerűsített foglalkoztatás továbbra is a bejelentés nélküli foglalkoztatás „melegágya”, a munkáltatók képviselői többségében szándékosan mulasztották el a bejelentéseket megtenni. Ezt az is bizonyítja, hogy a munkáltatók több esetben – a fent már vázolt módon – a helyszíni munkaügyi ellenőrzés megkezdését követően rövid időn belül megtették meg az egyszerűsített foglalkoztatásra vonatkozó bejelentést, vagyis tisztában voltak az előírásokkal.

A jogsértések elkövetésének jelentős része tehát már nem a jogszabályi előírások ismeretének, gyakorlati alkalmazásának hiányából fakad, - hiszen hosszú évek óta változatlan a vonatkozó szabályozás - hanem a foglalkoztatási szabályok tudatos be nem tartásából, melynek elsődleges célja a foglalkoztatással járó költségek csökkentése, nagyobb profit realizálása.

Általános tapasztalat, hogy az elmúlt években a munkáltatói járulékkerhek folyamatos csökkenése nem eredményezte a feketefoglalkoztatás jelentős csökkenését.

Az építőiparban továbbra is találkoznak az ellenőrzések során a hatóság munkatársai „természetes személy” (ún. „kontár”) foglalkoztatóval. Ezekben az esetekben a munkáltató nem rendelkezik vállalkozással, sokszor pl. **az építető tulajdonos nem is tudja, hogy a megbízott szakember nem vállalkozó.** Az építés-kivitelezési munkaterületeken ilyen esetekben nehézkes, összetett bizonyítást igénylő feladat a munkáltató kilétének megállapítása.

Az építőiparban a fővállalkozó – alvállalkozó – további alvállalkozók láncolataiból következően a sor végén vannak azok a kisebb vállalkozások, munkáltatók, amelyek a nehezebb, kétékezi, tényleges fizikai munkákat végzik el. Ezek a munkáltatók – elmondásuk szerint – szinte „rá vannak kényszerülve” arra, hogy szabálytalanul foglalkoztassanak munkaerőt, mivel a sor végére érve már kevés pénz jut a vállalkozásnak az elvégzendő munkáért.

Az illegális foglalkoztatás másik oka, hogy feketefoglalkoztatás vállalásával az érintett munkáltatók, vállalkozások alacsonyabb árajánlatokat tudnak adni a jogkövető versenytársakénál és így nyerik el a munkákat.

A legutóbbi időszakot vizsgálva megállapítható, hogy bár a koronavírus világjárvány az építőipart és a mezőgazdaságot kevésbé érintette, az ágazatokban továbbra is magas a feketefoglalkoztatás. Mivel nem csökken a bejelentés nélküli foglalkoztatás, így a jogkövető vállalkozások folyamatos versenyhátrányban vannak, lehetőségeket veszítenek el, mert az alacsonyabb vállalási költségek miatt a jogsértő foglalkoztatást vállaló munkáltatók kapják meg a megrendeléseket. A megrendelőt pedig nem foglalkoztatja az a kérdés, hogy a vállalkozó milyen módon, milyen munkaerővel végzi el a munkát, annak ellenére, hogy gyakran az alacsony vállalási összegek mögött mutatózó feketefoglalkoztatás óhatatlanul megjelenik az elvégzett munkák minőségében is.

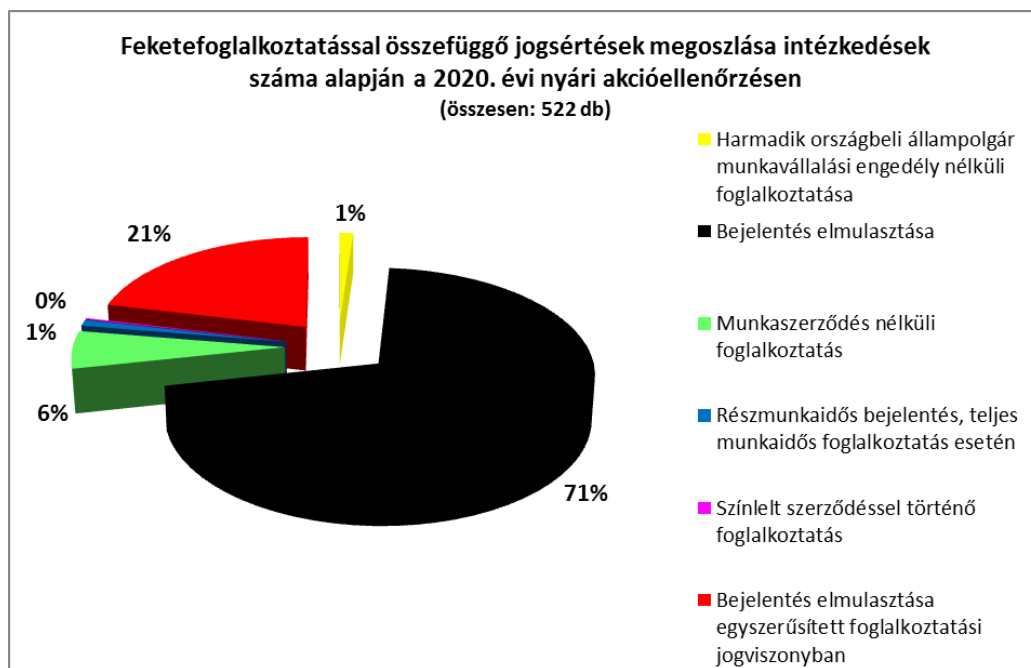
A legtöbb esetben a foglalkoztatás csak a munkaügyi ellenőrzés napjára és az azt megelőző rövidebb időszakra állapítható meg. A bejelentés nélkül foglalkoztatott munkavállalók bejelentése iránt a munkáltatók jellemzően már a helyszíni ellenőrzés során, vagy még aznap intézkednek, amiből az is látható, hogy a tényleges ellenőrzési fenyegetettség nagy hatással van a „bejelentési kedvre”.

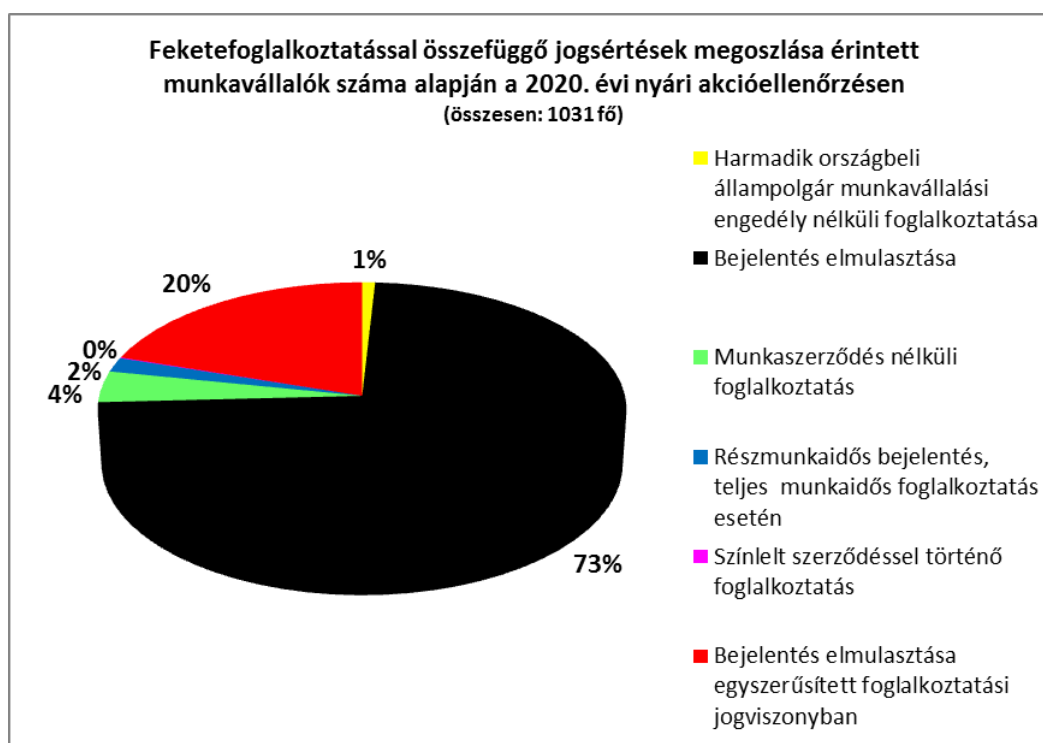
A bejelentés nélküli foglalkoztatást megállapító esetek nagy részében a munkavállalók nem rendelkeztek **írásba foglalt munkaszerződéssel** sem. A munkaszerződések hiánya általában szorosan összefügg a bejelentés hiányával, így **amikor a bejelentést szabályszerűen megtették a munkáltatók, a munkaszerződés hiánya ritka**, ha ilyen előfordul, akkor a földrajzi távolságok vagy adminisztratív nehézségek miatt nem kerül rá sor. Abban az esetben, amikor a munkáltató a bejelentési kötelezettségének rendben eleget tett, azonban munkaszerződést a munkavállalóval nem kötött, nem feltétlenül beszélhetünk szándékosságról, sokkal inkább arról, hogy a munkáltató számára a bejelentés mellett e jogszabályi kötelezettség teljesítése már nem volt olyan fontos.

Esetenként előfordult, hogy a munkavállalók **részmunkaidőben** történő bejelentése valójában teljes vagy magasabb heti munkaidőben történő munkavégzést leplezett.

Az akcióellenőrzés adatai szerint nem jellemző a **harmadik országbeli állampolgárok** engedély nélküli foglalkoztatása, bár idén többször - összesen hat esetben tárt fel (2015-ben két esetben 2016-ban 2017-ben 2018-ban és 2019-ben szintén három esetben) a hatóság ilyen jogsértést, de csakúgy, mint tavaly mindössze 9 munkavállalót érintően. Budapesten már megszokott, hogy egyre nagyobb számban találkoznak az építőipart érintő munkaügyi ellenőrzések során ukrán – esetenként egyéb harmadik országbeli – állampolgárságú munkavállalókkal. Ugyan a könnyített munkavállalás lehetőségével élve ritka az, amikor a tartózkodási vagy munkavállalási szabályok megsértésével alkalmazzák az ukrán munkavállalókat, a munkaszerződés és bejelentés nélküli foglalkoztatás sajnos teljesen általános. Egyre gyakrabban olyan ukrán munkavállalókkal találkoznak, akik nem magyar anyanyelvűek, így tanúkénti meghallgatásuk a helyszínen sokszor nem lehetséges, mert előfordul, hogy a helyszínen egyetlen olyan személy sincs, aki tolmácsolni tudna.

A **színlelt szerződéssel** történő foglalkoztatás az akcióellenőrzésen 1 esetben fordult elő 1 munkavállalót érintően. Ez a szabálytalanság jellemzően a jogszabályok téves alkalmazására vezethető vissza és elvétve fordul elő.

4. Egyéb jogsértések és azok okai

A bejelentés nélküli foglalkoztatás mellett kiemelkedőek a **munkaidő-nyilvántartásokkal kapcsolatos jogsértések** (hamis, illetve kettős nyilvántartás). A munkaidő-nyilvántartással összefüggő egyik szabálytalanság, hogy a munkáltató nem rögzíti a nyilvántartáson a munkaidő kezdő és befejező időpontját (ez a látszólag csekély szabálytalanság leplezi legtöbbször a napi maximális munkaidő túllépését, illetve a rendkívüli munkavégzést).

A munkaidővel kapcsolatos adatok – egy-egy munkanapra vonatkozó – hiányos nyilvántartása mögött figyelmetlenség, feledékenység, a következetesség hiánya mutatkozik, szándékosság nem feltételezhető a munkáltatók részéről.

Szándékos munkáltatói magatartásra utal viszont az az eset, amikor **a munkaidő-nyilvántartás nincs a munkavégzés helyén, ami leggyakrabban azt jelenti, hogy egyáltalán nincs is ilyen nyilvántartás a munkáltatónál.** A későbbiekben a hatóságnak megküldött iratanyag alapján pedig jellemzően nem állapítható meg jogsértés, pedig számos esetben áll fenn a gyanúja annak is, hogy a munkavállalókat a megengedettnél többet foglalkoztatják.

Az építőiparban fokozottan igaz, hogy nem is akarnak a munkáltatók munkaidő-nyilvántartást vezetni, hiszen az visszamenőleg is igazolná mind a bejelentés nélküli foglalkoztatás tényét, mind a munkaidővel, illetve pótlékfizetéssel kapcsolatos előírások megszegését.

A munkaidővel kapcsolatos adatok nyilvántartásával kapcsolatos jogsértés továbbra is kiemelkedő. Jól tudják a munkáltatók, hogy a nem valós adatokkal vezetett nyilvántartás alkalmas

a munkaidőre, pihenőidőre, illetve a munkabér összegére vonatkozó rendelkezések megsértésének leplezésére.

A vizsgálat tapasztalatai szerint **gyakran előfordult a munkaidő-beosztás szabályainak megsértése**, melynek hátterében egyrészt a jogszabályok ismeretének hiánya, másrészt a rendkívüli munkavégzés leplezésére irányuló szándék állt.

Munkabérrel kapcsolatos szabályok érvényesülése az elmúlt években pozitív irányba mozdult. A rendezett munkaviszonnyal rendelkező munkavállalók esetében a munkáltatók igyekeznek megfelelni ezen előírásoknak, a munkabért pótlékokkal együtt a törvényes határidőn belül megfizetik.

A munkáltatók a garantált bérminimumra vonatkozó jogszabályt ismerik és alkalmazzák. Elmondások alapján a problémát az jelenti, hogy vannak olyan munkakörök, amelyekkel kapcsolatban jogszabály nem ír elő végzettségi kritériumot, vagy nem tudják a munkáltatók, hogy van-e jogszabályi előírás adott munkakörre, és ha van, akkor azt melyik jogszabály rendezi.

Az idén tovább emelkedett kötelező legkisebb munkabér és garantált bérminimum miatt a hatóság fokozottan ellenőrizte a béremelések gyakorlati megvalósulását, ám a szabálytalanság mindössze 1 munkavállalót érintett, ami alátámasztja az elmúlt évek tapasztalatát, hogy **a szabálytalanság továbbra sem fordult elő tömegesen.**

5. Összegzés

A munkavállalók jogviszonyának rendezettsége érdekében a foglalkoztatásra vonatkozó jogszabályok érvényre juttatására irányuló **akcióellenőrzés összességében az alábbi tapasztalatokkal zárult.**

- Az előző évek akcióellenőrzéseihez képest (2015-től) a **szabálytalan munkáltatók aránya és a jogsértéssel érintett munkavállalói arány is a legalacsonyabb** volt az idei „nyári” akcióellenőrzésen.
- A **feketefoglalkoztatás** miatt kellett a **legtöbbször intézkedni** a hatóság munkatársainak és a **legtöbb munkavállalót** is ez a szabálytalanság érintette.
- Az elmúlt 6 év második legrosszabb eredménye tapasztalható a **feketefoglalkoztatás szempontjából, az ellenőrzéssel érintett és a feketén foglalkoztatott munkavállalók arányát tekintve.**
- Az ellenőrzések adatai alapján az **építőipar** területén továbbra is **kiemelkedően magas a feketefoglalkoztatás (40%)**, annak ellenére, hogy **mérséklődött** az elmúlt évi akcióellenőrzéshez képest.
- A **mezőgazdaságban 2015-től kezdve a második legrosszabb arány volt tapasztalható a feketefoglalkoztatás szempontjából, az ellenőrzéssel érintett és a feketén foglalkoztatott munkavállalók arányait tekintve.**
- A **munkaidő-nyilvántartással és munkaidő-beosztással** kapcsolatos szabálytalanságok száma továbbra is **jelentős**, melyek **elfedik** az esetleges egyéb szabálytalanságokat is.
- A **munkabérrel kapcsolatos jogsértések** - mind az intézkedések számát, mind az érintett munkavállalói létszámot tekintve - **nem voltak meghatározóak, az elmúlt 6 év legkedvezőbb adatai voltak tapasztalhatóak.**

A vizsgálatok a várakozásoknak megfelelően (a korábbi évek ellenőrzési tapasztalatait alapul véve) alátámasztották az akcióellenőrzés elrendelésének szükségességét, mivel **a bejelentés nélküli foglalkoztatás továbbra is jelen van** – annak **versenyhátrányt okozó és a feketegazdaságot újratermelő, a munkavállalók hosszú távú érdekeivel ütköző és foglalkoztatási adatokat torzító hatásával együtt** – a munka világában.

Melléklet

Példatár

1. Bács-Kiskun megyében 2020. júniusban az eljáró szakügyintézők helyszíni ellenőrzést tartottak egy családi ház építésén. A helyszínen 4 fő végzett munkát (koszorúvasalás), 2 fő segédmunkás, 2 fő kőműves munkakörben. A munkavállalók nyilatkozata szerint egyszerűsített foglalkoztatás keretében voltak alkalmazva napi 8 órában, a munkabérük 1200 Ft/óra nettó bér volt. A munkavállalók elmondásuk szerint az ellenőrzést megelőző napokban, ill. valaki az ellenőrzés napján kezdte meg a munkát, szerződést nem írtak alá, csak szóban állapodtak meg a munkáltatóval. A munkavállalók bejelentése az adóhatóság felé nem történt meg az ellenőrzés megkezdése előtt, a bejelentés csak utólag történt meg.
2. Baranya megyében egy társasház építési munkaterületen 2020. júniusban munkaügyi ellenőrzést végeztek. A területen több munkáltató munkavállalói dolgoztak egy időben. Az ellenőrzés ideje **alatt 2 fő elhagyta a munkaterületet, ezért később munkavédelmi kollégák bevonásával ismételten ellenőrzésre került sor. Megállapítható volt, hogy a korábbi alkalommal elszaladt „brigád” ismét munkát végez.** A helyszínen tartózkodó egyéni vállalkozó munkáltató elismerte, hogy a 2 munkavállaló egyszerűsített jogviszonyát nem jelentette be az illetékes adóhatósághoz.
3. Békés megyében az akcióellenőrzés során egy áruház őrzését ellátó vagyonőrök foglalkoztatását vizsgálták. Az ellenőrzés során a munkavégzés közben talált vagyonőr tanúként került meghallgatásra, aki bemutatta a saját és kollégája munkaidő-nyilvántartását a 2020. május-június hónapokra vonatkozóan, továbbá elmondta, hogy 2019. december 10. napjától áll a munkáltatónál írásos munkaszerződéssel munkaviszonyban, de már 2019. december 1-től dolgozott, a váltótársa alkalmi munkavállalóként volt foglalkoztatva. Az ellenőrzés megállapításai szerint a váltótársa 2020. május hónapban 5, június hónapban 9 napot volt bejelentés nélkül foglalkoztatva, a munkaszerződéssel foglalkoztatott munkavállaló 2019. december 6. napján nem volt bejelentve, továbbá 5 hónapig nem kapott bérjegyzéket, amit kapott, az nem a valóságnak megfelelő adatokat tartalmazta. Mindezen felül az is bizonyítást nyert, hogy a munkavállalók írásos munkaidő-beosztást sem kaptak a munkáltatótól.
4. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2020. júniusban egy gyorsétterem építési munkavégzési helyén tartottak munkaügyi ellenőrzést, ahol egy egyéni vállalkozó részéről 6 munkavállaló végzett munkát. Az ellenőrzés alkalmával megállapításra került, hogy a munkáltató a foglalkoztatással összefüggő bejelentési kötelezettségének a munkába állás és a helyszíni ellenőrzés megkezdésének időpontjáig nem tett eleget. A munkavállalók „napi bejelentéssel” történő foglalkoztatásra hivatkoztak. A munkáltató utólagosan, munkaviszonyban történő foglalkoztatásra bejelentette a 6 munkavállalót, valamint utólagosan írásos munkaszerződést kötött a munkavállalókkal. A munkavállalók munkaidő-nyilvántartást bemutatni a munkavégzés helyszínén nem tudtak, azt nyilatkozatuk szerint nem vezettek.
5. Budapesten az akcióellenőrzés időpontjában 2 darab, egymáshoz közeli, de látótávolságon kívüli építkezést választottak ki előzetes bejárás alapján ellenőrzésre. Az ellenőrzéseken 12 munkaügyi ellenőr és 12 fő rendőr volt jelen. Az első helyszínen 16

munkáltatót vontak ellenőrzés alá 62 munkavállalót érintően és 9 munkáltató esetében merült fel a feketefoglalkoztatás 33 munkavállalót érintően. **Ez azt jelenti, hogy az építkezésen minden második munkavállalót bejelentés nélkül foglalkoztattak a munkáltatók.** Az egyik munkáltató, aki 7-ből 7 munkavállalót foglalkoztatott munkaszerződés és bejelentés nélkül, még egy fiatalos munkavállalót is szabálytalanul, szülői hozzájárulás nélkül foglalkoztatott. A fiatalos további foglalkoztatását még a helyszínen megtiltotta a hatóság. Az építésvezető azt a tájékoztatást adta, hogy tervek szerint még két napig lesz ott építkezés, azaz az utolsó pillanatban sikerült megtalálni ezt a helyszínt.

A második építkezésen 21 munkáltatót vontak ellenőrzés alá 80 munkavállalót érintően és itt 6 munkáltató esetében merült fel a feketefoglalkoztatás 22 munkavállalót érintően. **A 80 munkavállaló közül 32 fő harmadik országbeli állampolgár volt.** Közülük egy orosz állampolgárt a rendőrök előállítottak az idegenrendészeti hatósághoz, mert nem volt munkavállalási engedélye, egy fő körözött személyt pedig az illetékes rendőrkapitányságra állítottak elő.

6. Csongrád-Csanád megyében 2020. júliusban munkaügyi ellenőrzés végeztek egy zöldségcsomagoló üzemben. A csarnok egy kis település külterületén található, ahol időszakosan kerül sor munkavégzésre. **Mivel a munkaterület „eldugott helyen” volt, joggal remélhette a munkáltató, hogy kicsi az esély egy esetleges ellenőrzésre.** A helyszínen megállapítást nyert, hogy egy egyéni vállalkozó, részére 12 fő végzett zöldség csomagolási tevékenységet. A munkavégzés közben talált munkavállalók tanúkenti meghallgatásuk során elmondták, az egyéni vállalkozó alkalmazásában állnak. A munkaügyi hatóság megállapította, hogy a munkavégzés közben talált alkalmazottak az egyéni vállalkozó munkáltató részéről – az ellenőrzés napjára – nem kerültek bejelentésre az illetékes adóhatósághoz, sem a munkaviszony, sem az egyszerűsített foglalkoztatás szabályai szerint. A helyszíni ellenőrzés során, a munkavégzés közben talált 12 munkavállaló tekintetében egyszerűsített munkaszerződések bemutatására került sor. A helyszínen tartózkodó munkáltató nyilatkozata, az általa bemutatott munkaügyi dokumentumok, illetve tanú meghallgatásáról készült jegyzőkönyvek alapján megállapítást nyert, hogy az ellenőrzéssel érintett munkavállalók egyszerűsített foglalkoztatás keretében, egyszerűsített munkaszerződés alapján kerültek volna alkalmazásra, mezőgazdasági segédmunkás munkakörben a munkáltató által meghatározott munkabér ellenében. Az egyéni vállalkozó nyilatkozatot tett, mely szerint a 12 munkavállalót a fentiekben részletezett tartalommal kívánta alkalmazni, azonban az ellenőrzés napját érintő munkavégzés tekintetében a munkavállalók bejelentését elmulasztotta teljesíteni. A munkáltató a szabálytalansággal érintett **12 munkavállalót munkaviszony keretében utólagosan bejelentette az illetékes adóhatóság irányába.**
7. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a rendőrség munkatársaival közös ellenőrzés keretében, a Fejér megyében 3 munkavállalót találtak munkavégzés közben az akcióellenőrzés alatt. **Két fő albán állampolgárságú munkavállaló végzett munkát a pékségben, munkavállalási engedély, valamint az adóhatóság felé történő bejelentés nélkül,** akiknek a hatóság a további foglalkoztatását megtiltotta az érvényes munkavállalási engedély beszerzéséig. Egy munkavállaló munkaviszonyban,

munkaszerződéssel, az adóhatóságnál történő bejelentéssel, teljes munkaidőben, eladó munkakörben végzett munkát. Munkaidő-nyilvántartást nem vezetett az eladó munkakörben foglalkoztatott munkavállaló vonatkozásában a munkáltató. Szóban beszéltek meg a munkavállalók, hogy ki melyik munkavégzési napon, milyen időintervallumban végez munkát, írásos munkaidő beosztás nem készült 2020. június hónapban. Bérjegyzéket nem kapott a munkavállaló.

8. Győr-Moson-Sopron megyében 2020. júniusban egy építőipari Kft.-vel szemben folytattak le munkaügyi ellenőrzést, mely során megállapításra került, hogy a munkáltató foglalkoztatásában 3 – segédmunkás munkakörű – munkavállalót szóbeli megállapodás alapján, írásba foglalt munkaszerződés és az adóhatóság felé történő bejelentés nélkül foglalkoztatott. A munkavállaló és a munkáltató képviselője egybehangzóan arra hivatkoztak, hogy egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban állapodtak meg. A munkáltató **a munkaügyi ellenőrzés megkezdését követően 20 perccel jelentette be a munkavállalókat az adóhatóság illetékes szerve felé.** A munkáltató képviselője a fent nevezett munkaügyi szabálytalansággal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy nem állt szándékában szabálytalanul foglalkoztatni a munkavállalót, azt hitte, hogy a munka megkezdése előtt már be lettek jelentve a munkavállalók, vagyis a jogsértésről nem ő tehet, hanem az könyvelő mulasztása miatt történt.
9. Hajdú-Bihar megyében 2020. júniusban munkaügyi ellenőrzést folytattak le egy építkezésen. Megállapítást nyert, hogy a munkáltató 4 szak-és segédmunkás munkakörben végzett munkavállalót az illetékes adóhatósághoz történő bejelentés nélkül foglalkoztatott.
10. Heves megyében 2020. júniusban egy külterületi gyümölcsösben megtartott helyszíni ellenőrzés eredményeképpen megállapításra került, hogy a munkáltató 17 segédmunkás munkakörű munkavállalót (köztük 2 fiatal munkavállalót) az ellenőrzés napján írásba foglalt munkaszerződés nélkül foglalkoztatott, továbbá munkaviszonyaik (biztosítási jogviszonyaik) bejelentését a munkaügyi ellenőrzés megkezdéséig elmulasztotta teljesíteni az illetékes elsőfokú állami adóhatóság felé. A munkavállalók tanúvallomásaik megtétele során egybehangzóan előadták, hogy a munkáltatónak alkalmi jelleggel, egyszerűsített foglalkoztatás keretében dolgoztak mezőgazdasági segédmunkás munkakörben, 1.000,- Ft/óra munkabér ellenében. A munkavégzésről szóban állapodtak meg a Kft. vezetőjével. A munkavállalók cseresznyét szedtek az ellenőrzés megkezdésekor. Napi munkaidejük 07 órától 15 óráig tartott, a munkavégzéshez használt eszközöket (létra, vödör, stb.) a munkáltató biztosította részükre, illetve szállította őket személygépkocsival a munkavégzés helyszínére. A Kft. ügyvezetője a feltárt szabálytalanságot elismerte.
11. Jász-Nagykun-Szolnok megyében 2020. júliusban került sor munkaügyi ellenőrzésre egy templom felújítását végző munkáltatónál. A helyszíni ellenőrzésen a munkaügyi szakügyintézők munkavégzés közben találtak egy a munkáltató által segédmunkás munkakörben foglalkoztatott **fiatalkorú munkavállalót, aki még nem töltötte be a 15. életévét.** A fiatalkorú munkavállaló a felújításra váró templom állványozásában segédkezett, az állvány elemeket pakolta, deponálta és adogatta az állványon lévő munkatársainak. Az ellenőrzést lefolytató munkaügyi szakügyintéző azonnali hatállyal eltiltotta a további munkavégzéstől. A munkáltató azzal, hogy 15. életévét be nem

töltött munkavállalót foglalkoztatott, megsértette a munkavállalói jogalanyiséggal kapcsolatos életkori feltételekre vonatkozó rendelkezéseket. Az azonnali intézkedés azért került elrendelésre, mert a foglalkoztatás a jogszabályszegés súlyossága miatt nem volt fenntartható és a sérelem rövid időn belül nem is volt orvosolható. A munkáltató továbbá foglalkoztatott **egy 17. életévét betöltött fiatal korú munkavállalót is, aki nem rendelkezett munkaszerződéssel és munkaviszonyát a munkáltató a munkaügyi ellenőrzés megkezdéséig nem jelentette be az adóhatóság felé.**

12. Komárom-Esztergom megyében 2020. júniusában egy építési helyszínén a tetőszerkezet cseréjét 2 fő végezte. Az egyik ács szakmunkás magánszemély munkáltatóként szóban bízta meg a másik fő segéd munkás munkavállalót, hogy az ellenőrzés napján neki besegítsen. A munka elvégzéséért szóban, órabér alkalmazásával a minimálbérben állapodtak meg. **A magánszemély munkáltatónak az ellenőrzés napján élő vállalkozása nem volt, a munkát magánszemélyként vállalta el.** Az érintett 1 segéd munkást szóbeli megállapodás alapján, a bejelentés elmulasztásával foglalkoztatta.
13. Nógrád megyében 2020. júniusban munkaügyi ellenőrzést folytattak le egy építkezésen, ahol egy egyéni vállalkozó 3 munkavállalót foglalkoztatott, egyszerűsített foglalkoztatás keretében, szóbeli megállapodás alapján. Két fő segéd munkás és 1 fő gépkezelő munkakörben volt dolgozó a munkaterületen. Elmondásuk szerint már két napon is dolgoztak az egyéni vállalkozónál egyszerűsített foglalkoztatás keretében. A munkaidejük az ellenőrzés napján 8 órától kezdődött. A munkavégzés feltételeit az egyéni vállalkozó biztosította a számukra és a munkát is ő ellenőrizte felügyelte, irányította. Megállapítást nyert, hogy a munkaügyi ellenőrzés napjára való **bejelentést csak az ellenőrzés megkezdését követően tette meg** az adóhatóság felé a munkáltató.
14. 2020. júniusban Pest megyében munkaügyi ellenőrzést tartottak egy családi- és irodaház építkezésen, ahol 5 munkavállalót találtak munkavégzés közben. 3 munkavállaló munkaviszonyának létesítésével kapcsolatos bejelentési kötelezettségének eleget tett a munkáltató. 2 fő egyszerűsített foglalkoztatottként dolgozott a munkáltatónál, de a bejelentésük nem történt meg az ellenőrzés napjára. Egyikük segéd munkásként, a másik kőműves szakmunkásként dolgozott. Mindketten szóban állapodtak meg a vállalkozás vezetőjével napi 8 órás, egyszerűsített foglalkoztatásban. Munkaszerződést vagy egyszerűsített munkaszerződést nem írtak alá. A vállalkozó irányította, felügyelte és ellenőrizte a munkavégzést, melyet a vállalkozás eszközeivel, személyesen végeztek. Munkabérük a minimálbér, ill. a garantált bérminimum arányos része, melyet készpénzben kapnak meg a vállalkozótól. **A vállalkozó az ellenőrzést követően, még aznap bejelentette a munkavállalókat munkaviszonyra.**
15. Somogy megyében a munkaügyi hatóság munkaügyi szakügyintézői 2020. júniusban ellenőrzést kezdtek egy építkezési területen. A munkáltató alkalmazásában egy munkavállaló egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló jogviszony (alkalmi munka) keretében végzett munkát, szóbeli megállapodás alapján a helyszíni ellenőrzés napján segéd munkás munkakörben, 7.000.- forint összegű napibér ellenében. A munkáltató a helyszíni munkaügyi ellenőrzés megkezdését követően, elkészen tett bejelentést az illetékes adóhatóság irányába.
16. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 2020. júniusban helyszíni munkaügyi ellenőrzést tartottak egy Kft. munkáltató Nyíregyházán található munkavégzési helyén. Az

ellenőrzés alapján a munkáltatóval szemben 10 fő munkavállaló esetében a munkaidő-nyilvántartás hiánya, 29 fő munkavállaló esetén a szabadság kiadására vonatkozó szabályok megsértése került bizonyításra.

17. Tolna megyében, 2020. júliusban egy építési munkaterületen megtartott munkaügyi ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy 4 segédmunkás munkakörű munkavállalót írásba foglalt munkaszerződés és az adóhatóság felé történő bejelentés nélkül foglalkoztatott egy munkáltató. A munkáltató a munkavállalókat egyszerűsített foglalkoztatás (alkalmi munka) keretében kívánta foglalkoztatni, azonban a munkáltató az ellenőrzést megelőzően a munkavállalók jogviszonyát nem jelentette be az illetékes elsőfokú állami adóhatóság felé.
18. Vas megyében az akcióellenőrzés idején bejelentés alapján munkaügyi ellenőrzést kezdtek egy szarvasmarha telep munkavégzési helyén. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a munkáltató egy havi munkaidőkeretet kezdő és befejező időpontját írásban nem határozta meg, illetve nem közölte a telephelyen írásba foglalt munkaszerződéssel és bejelentéssel foglalkoztatott 28 munkavállalóval (fizikai állomány). A májusi munkabér kifizetéséről késve adott írásbeli tájékoztatást 28 munkavállalónak, a július havi munkaidő-nyilvántartást hiányosan vezette 16 munkavállaló esetében, illetve egy fő egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazott munkavállaló munkaidejét nem tartotta nyilván júniusban.

Szintén Vas megyében bejelentés alapján munkaügyi ellenőrzést tartottak a felügyelők egy Kft. székhelyén. Megállapítást nyert, hogy a cég egy főt foglalkoztatott írásba foglalt munkaszerződéssel és bejelentéssel gépjárművezető munkakörben 2019. novembertől 2020. júniusig. A munkáltató a munkaviszony megszűnésekor az igazolásokat a jogszabályban előírt határidőben kiadta, **de a munkavállaló utolsó havi munkabérét nem fizette ki. Az ellenőrzés hatására a munkáltató a jogsértést megszüntette, a bért utólag átutalta a munkavállalónak.**

19. 2020. júliusban Veszprém megyében egy Balaton menti büfében tartottak munkaügyi ellenőrzést. A munkáltató a fenti munkavégzési helyen 3 munkavállalót írásos munkaszerződés és adóhatósági bejelentés nélkül foglalkoztatott.
20. Zala megyében 2020. júniusban a munkaügyi hatóság ellenőrzést tartott egy családi ház építési területén. A munkavégzési helyen 3 munkavállalót foglalkoztatott egyszerűsített foglalkoztatás keretében egy Kft. A munkavállalók az ellenőrzés napján végeztek munkát építőipari segédmunkás munkakörben, nettó 6.000,- Ft/nap munkabér ellenében. A munkavállalók közül az egyik fiatalos volt (17 éves), aki édesapjával, mint törvényes képviselőjével együtt dolgozott - és nyilatkozott tanúként - a helyszínen az ő hozzájárulásával, erről írásbeli hozzájáruló nyilatkozatot is csatolt be a munkáltató. Az ellenőrzéskor megállapítást nyert, hogy a munkáltató a munkavégzés és az ellenőrzés megkezdését megelőzően elmulasztotta bejelenteni a munkavállalók egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló munkaviszonyát az adóhatóság felé. A szabálytalanságot a munkáltató képviselője elismerte.

Szintén Zala megyében 2020. júliusban egy társasház homlokzat szigetelésénél folytak munkálatok. A Kft. mint munkáltató 4 munkavállalót foglalkoztatott festő, illetve segédmunkás munkakörben. 1 főt egyszerűsített foglalkoztatás keretében, 3 főt írásba foglalt munkaszerződéssel alkalmazott. Az ellenőrzéskor megállapítást nyert, hogy

mind az alkalmi munkavállaló, mind az állandó munkavállalók munkaviszonyát a munkáltató bejelentette az adóhatóság felé. Az alkalmi munkavállaló egyszerűsített munkaviszonyát a munkáltató az ellenőrzés napján, **még a munkakezdés előtt 07 óra 42 perckor bejelentette 4 napra előre. (Pozitív példa)**